

13. august 2017

Klage over Rigspolitiets behandling af no-hits fra automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG)

Undertegnede skal hermed klage til Datatilsynet over Rigspolitiets behandling (opbevaring) af no-hits i ANPG-systemet.

Vi har via aktindsigt i Rigspolitiets kundgørelse om ANPG af 29. november 2016 (Journal.nr. 2015-049-4) konstateret, at alle stationære ANPG-kameraer på de 24 lokationer indgår i en målrettet politiindsats jf. ANPG-bekendtgørelsens § 6, stk. 1, hvilket giver mulighed for at gemme oplysninger om no-hits i 30 dage.

Rigspolitiet har overfor Dagbladet Information bekræftet, at alle no-hits fra de stationære ANPG-kameraer gemmes i op til 30 dage ("Danskere med bil bliver udsat for omfattende overvågning af politiet, selv om de ikke er mistænkt for noget", Information, 25. juli 2017; [link](#))

De stationære kameraer står for over 90% af samtlige scanninger af nummerplader. Det fremgår af Rigspolitiets egne statistiske opgørelser over antal registrerede hits, eksempelvis den opgørelse som er gengivet i artiklen "Politiets scannerhøst på 90 dage: 110.000 har rod med bilforsikringen", Ekstra Bladet, 1. juni 2017 ([link](#)).

Vi har desuden hos Rigspolitiet fået aktindsigt i et dataudtræk (jf. offentlighedslovens § 11, stk. 1) for henholdsvis antal no-hits og hits for perioden 1. juli 2017 til 19. juli 2017. Denne opgørelse viser at forholdet mellem antal registrerede no-hits og hits er omkring 90:1, **svarende til at 98,9% af alle registreringer med henblik på efterfølgende opbevaring er no-hits.**

I forhold til fortolkning af ANPG-bekendtgørelsens bestemmelse i § 6, stk. 1 om mulighed for opbevaring af no-hits i op til 30 dage, hvis det sker i forbindelse med en politiindsats, som er tidsmæssigt og geografisk afgrænset, skal vi anføre følgende punkter til støtte for vores klage:

1. Det var Rigspolitiets oprindelige intention at gemme samtlige ANPG no-hits i 30 dage. Det fremgår af afsnit 5.3.3 i Rigspolitiets notat "Notat om de persondataretlige aspekter af politiets anvendelse af automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG)" af 19. januar 2015.
2. Dette notat var grundlaget for Datatilsynets (herunder Datarådets) behandling af politiets påtænkte anvendelse af ANPG i starten af 2015, jf. pkt. 1 i Datatilsynets [udtalelse](#) af 17. marts 2015 (Journalnummer: 2014-082-0114).

Datatilsynet anfører i pkt. 2.2 i udtalelsen af 17. marts 2015 (vores fremhævning)

Rigspolitiets påtænkte anvendelse af ANPG indebærer, at der vil blive indsamlet en overordentlig stor mængde oplysninger om køretøjers/personers færden, hvilket – sammenholdt med søgemulighederne i ANPG – indebærer, at der kan blive tale om egentlig overvågning af de omhandlede personer.

En sådan anvendelse giver derfor anledning til overvejelser om foreneligheden med de grundlæggende databeskyttelsesprincipper i persondatalovens § 5, og det er Datatilsynets opfattelse, at anvendelsen af ANPG kun med visse begrænsninger, jf. nedenfor, kan finde sted inden for rammerne af persondataloven.

3. Datatilsynet anfører videre i udtalelsens pkt. 2.2.1 (vores fremhævning)

*På baggrund af det oplyste om politiets erfaringer med anvendelsen af "no-hits" i kriminalitetsopklarende øjemed finder Datatilsynet, **at opbevaring af oplysninger om "no-hits" i 30 dage kun under visse omstændigheder vil kunne ske inden for rammerne af persondataloven.***

*Det er således Datatilsynets opfattelse, at **opbevaring af "no-hits" kan ske, hvis oplysningerne er tilvejebragt i forbindelse med en målrettet ANPG-overvågning, f.eks. ved landegrænsen.** Derimod vil opbevaring af optagelser med "no-hits" hidrørende fra f.eks. almindelig patruljekørsel ikke være i overensstemmelse med persondatalovens krav om saglighed og proportionalitet, og en sådan opbevaring vil derfor ikke kunne ske.*

4. Formålet med kravene i ANPG-bekendtgørelsens § 6, stk. 1 må være at sikre, at der ikke sker generel opbevaring af no-hits. Kravene om en målrettet politiindsats samt tidsmæssig og geografisk afgrænsning bør sikre, at indgrebet ("overvågningen") sker over for en reelt afgrænset personkreds, så ikke alle borgere (bilister) bliver omfattet af indgrebet.
5. Vi formoder endvidere, at kravet om tidsmæssig og geografisk afgrænsning i ANPG-bekendtgørelsen har en sammenhæng med EU-Domstolens dom vedr. logningsdirektivet af 8. april 2014 (de forenede sager [C-293/12](#) og C-594/12). I dommens præmis 59 lægges der vægt på, at logningsdirektivet omfatter alle abonnenter uden nogen tidsmæssig og geografisk afgrænsning (vores fremhævning).

*Dels kræver det nævnte direktiv, skønt det har til formål at bidrage til bekæmpelsen af grov kriminalitet, ikke nogen sammenhæng mellem de data, som foreskrives lagret, og en trussel mod den offentlige sikkerhed, **og det er navnlig ikke begrænset til en lagring, som er rettet mod data vedrørende et bestemt tidsrum og/eller et bestemt geografisk område og/eller en given personkreds, der på den ene eller anden måde vil kunne være indblandet i grov kriminalitet, eller mod personer, der af andre grunde gennem lagring af deres data ville kunne bidrage til forebyggelse, afsløring og retsforfølgning af grov kriminalitet.***

6. EU-Domstolen har flere gange, og senest i udtalelsen [A-1/15](#) af 26. juli 2017 om EU-Canada PNR-aftalen, fastslået, at lovgivningen bl.a. altid skal opfylde objektive kriterier, som fastlægger et forhold mellem de personoplysninger, der skal opbevares, og det forfulgte mål (jf. præmis 191 i sag A-1/15).
7. På websiden www.anpg.dk (samt bilag 1) kan man se et uofficielt kort, der angiver placeringen af de stationære ANPG-kameraer. Omkring halvdelen af kameraerne er placeret på steder som ikke er grænseovergange, men derimod trafikknudepunkter med et betydeligt antal dagligt passerende biler. I det omtalte dataudtræk for perioden 1. juli til 19. juli **blev der registreret 830.000 no-hits per dag med henblik på efterfølgende opbevaring og dataanalyse** (herunder søgning efter biler som har været i et bestemt område).

8. Rigspolitiet har efter vores opfattelse anlagt en fortolkning af ANPG-bekendtgørelsens § 6, stk. 1 som indebærer, at næsten alle no-hits i praksis vil blive opbevaret i op til 30 dage, svarende til Rigspolitiets oprindelige intention før Datatilsynet med afgørelsen af 17. marts 2015 udtalte, at opbevaring af ANPG no-hits kun under visse omstændigheder kan ske inden for rammerne af persondataloven.
9. Med registrering af 830.000 no-hits per dag er der tale om meget betydelige datamængder, som indebærer at der behandles personoplysninger om en meget stor personkreds uden nogen objektiv sammenhæng, end ikke indirekte, til forhold der kan indikere om disse personer senere bliver involveret i kriminalitet.

For en god ordens skyld skal vi afslutningsvist oplyse, at en af klagerne regelmæssigt passerer et stationært ANPG-kamera med sin bil. Derudover omfatter ANPG-systemet også fotos af bilen og muligvis bilens passagerer. Personoplysninger om begge klagerne (som fysiske personer) kan således være blevet behandlet som opbevaring af no-hits i den forbindelse. Det er ikke muligt for klagerne at fremlægge nærmere dokumentation for dette, idet Rigspolitiet som bekendt afviser indsigt i personoplysninger som behandles i ANPG-systemet, jf. ANPG-bekendtgørelsens § 13.

Med venlig hilsen

Jesper Lund
IT-Politisk Forening

jesper@itpol.dk
2972 7719

Christian Panton
Bitbureauet

christian@panton.org

Bilag 1: Placeringen af de 24 lokationer med stationære ANPG-kameraer

Kilde: screendump fra websiden www.anpg.dk

Kortet er uofficielt og udarbejdet af Christian Pantou ud fra åbne datakilder som Google Street View og Mapillary samt indberetninger fra borgere. Rigspolitiet afviser aktindsigt i dokumenter om placeringen af de stationære ANPG-kameraer (herunder deres eget kort).

